

TISKOVÁ ZPRÁVA

Olomouc 11.05.2023

VYPOUŠTĚNÍ ORYXŮ

Olomoucká zoo patří k nejúspěšnějším chovatelům oryxů jihoafrických v Evropě. Několik oryxů, kteří se stali základem stáda, získala v 70. letech přímo z oblasti jejich přirozeného výskytu z Namibie, odkud je spolu s množstvím dalších zvířat přivezl Ing. Josef Vágner. Mláďata se v zoo rodí na zimovišti afrických zvířat, kde s ostatními členy stáda čekají, až se oteplí a budou moci být po zimě vypuštěni ven. Mláďata tak vidí přírodu úplně poprvé. „*Letošní stádo bylo vypuštěno včera. Ačkoliv se nejedná o snadný proces, zvířata se mohou splšit, a musí se počínat nadmíru obezřetně, vše proběhlo bez jakýchkoliv potíží. Dnes stádo skýtá pohled na klidná zvířata, která si užívají jarních slunečných dnů. V sezóně 2023 jsme tedy do výběhu vypustili 1 samce, 15 samic a 5 mláďat. Při vypouštění celého stáda do výběhu a krátce po něm samice mezi sebou bojují o společenské postavení ve skupině – vytvářejí si společenský žebříček – hierarchii. Ve volné přírodě mezi sebou bojují i samci,*“ uvádí zooložka RNDr. Libuše Veselá. Olomoucká zahrada chová oryxe od roku 1973 a za celou dobu chovu zde došlo k 334 porodům.

ODKLÁDACÍ TYP

Samice rodí mládě **odkládacího typu**. Neznamená to, že by jej odložila a vzala do zaječích. V přírodě mládě **po nakojení od matky odchází** a samo si zvolí místo, kde ulehne. Matka se však za ním nevydává. Svou **pachovou stopou** by mohla přilákat predátora. Několikrát denně mládě **bučením přivolá, nakojí jej, olíže mu konečník**, čímž ho přiměje k **vyměšování**, a nakonec ho dokonale **očistí**, aby ho případný predátor nevyhledal podle pachu. Poté malý oryx sám odchází zpět do úkrytu. Má-li dostatečný příjem mléka a péči samice, **první dny se téměř nehýbe**, leží při zemi, s hlavou přitisknutou k zemi a s ušima ke krku, vypadá jako hromádka písku, působí tak velmi nenápadně. Později se mláďata s matkami **připojují ke stádu**, případně se drží pohromadě **v tzv. školkách**.

CHOVÁNÍ STÁDA

Oryxi jsou zvířata s **distančním chováním**, což znamená, že jednotliví členové stáda drží od sebe navzájem určitou vzdálenost. Tuto vzdálenost překročí jen při **páření, při vzájemných soubojích a samozřejmě ve vztahu matky a mláďete**. Současně se ale stádo drží pohromadě, ať už zvířata **odpočívají, přemísťují se, nebo se pasou**. Jednotlivá zvířata jsou velmi **ostrážitá a jsou orientována různým směrem tak, že každé je obráceno na jinou stranu** a kontroluje tak určitý výsek okolí, takže společně mají přehled o dění a o případném blížícím se nebezpečí v úhlu 360 stupňů.

OBECNÉ INFORMACE

Tento poddruh **africké pouštní antilopy** zdobí jedinečná **černobílá kresba**, stejně jako typický **úhoří pruh** na zádech. **Dlouhé rohy** vzhled umocňují. Jejich skupiny čítají přibližně 15 členů, někdy se však stáda při svých dlouhých **cestách za vodou a potravou** setkají a dále pokračují v počtu až **200 jedinců**. Ve skupině panuje přísná **hierarchie**. Výsostní postavení je dáno dominantnímu samci, mezi samicemi probíhají vzájemné **ritualizované souboje**, které vedou k seřazení do hierarchického žebříčku.

Iveta Gronsátisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325